

παραδείγματος δὲ τούτου ἐνεθάρρυνε καὶ τοὺς λοιποὺς στρατιώτας.

ΚΡΗΤΙΚΟΝ ΔΙΣΤΙΧΟΝ

Σὲ μᾶς ἐστάτανε γραφτὸ «πάντα νὰ πολεμοῦμε,
πάντα νὰ σκοπονοῦμαστε, καὶ στὴ σκλαβιὰ νὰ ζοῦμε.»

ΜΑΡΙΝΟΣ ΧΑΡΒΟΥΡΗΣ

Ἐκ τῶν τοῦ Κ. Σάβα.

Περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἡ μεγαλουργὸς τῆς Ἄρκτου Σεμίραμις, ἡ Αἰκατερίνη δευτέρα, εἶχε συλλάβει τὴν ἰδέαν ἀνεγέρσεως μεγάλου ἀνδριάντος Πέτρου τοῦ Μεγάλου ἐν Πετρούπολει. Τὸ ἔργον ἀνετέθη εἰς τὸν περίφημον Γάλλον ἀνδριαντοποιὸν Φαλκονέτον, ὅστις ἐσχέδιασε τὸν αὐτοκράτορα ἔφιππον καὶ καταπατοῦντα ὄφιν, ζητοῦντα νὰ κωλύσῃ τὴν πρόοδόν του. Ἡ ἐπίνοια τοῦ Φαλκονέτου ἐπευφημήθη παρ' ὅλης τῆς αὐλῆς καὶ τὸ σῶμα τῶν μηχανικῶν διετάχθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Μπέτζη νὰ προτείνῃ τὰ σχέδια τῆς μεγάλης οἰκοδομῆς, εἰς τὴν ἔμελλε νὰ χυθῆ ὁ ἀνδριάνς, κατὰ τὴν θέλησιν καὶ τὰς δόξιας τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ.

Διέτριβε τότε ἐν Πετρούπολει ὁ Μαρίνος Χαρβούρης, Ἕλληνας ἐξ Ἀργιστολίου τῆς Κεφαλληνίας, ὅστις δεξιωθείς τῇ συστάσει τῶν μέγα ἰσχυόντων παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Αἰκατερίνης συμπatriωτῶν τοῦ Μελισσηνῶν ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας, ὠνομάσθη ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ. Μεταξὺ ἄλλων ἐπαρουσίασε καὶ οὗτος τὸ ἐκζητούμενον σχέδιον, ὅπερ καὶ ἐνεκρίθη, εἰ καὶ ὁ φόβος τῶν ἀποτυχόντων συναδέλφων του ἔφεγεν αὐτὸ ὡς παράτολμον καὶ μὴ διαρκές. Ὁ Φαλκονέτος εἶχε τὰ πάντα τελειώσει διὰ νὰ φυλαχθῆ ὁμοῦς ἡ φυσικὴ ἄρμονία μεταξὺ τοῦ ἀνδριάντος, τοῦ βάρου καὶ πρὸ πάντων τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἀνηγείρετο τὸ μνημεῖον, ἔλεγε ὅτι πάντα τὰ παρτίζοντα ἐν συνόλῳ αὐτὸ ὄφειλον νὰ καταδεικνύωσι τὴν ἀξίαν τοῦ ἥρωος ὅθεν καὶ δὲν παραδέχτο νὰ θέσῃ τὸν ἀνδριάντα ἐπὶ συνήθους βάρου, ἀλλ' ἐζήτει νὰ κατασκευασθῆ ὡς τοιοῦτον δυσανάβατος καὶ βραχῶδης λόφος. Πολλὰ δὲ περὶ τούτου ἐγένοντο προτάσεις πρὸς τὸν ὑπουργόν, ἀλλ' οὐδεμία νῆχαρίσται τὸν Φαλκονέτον, ὅστις ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ κατασκευασθῆ τὸ βᾶθρον μὲ διαφόρους ὀγκώδεις λίθους συναρμοζομένους διὰ σιδηρῶν καὶ ὀρειχάλκου.

Ἄλλ' ὁ Χαρβούρης ἀντέτεινε εἰς τὴν πρόθεσιν τοῦ περιφανοῦς ἀνδριαντοποιοῦ, ἀποδεικνύων ὅτι ἕνεκα τοῦ ὕψους τοῦ κλίματος τὰ συνδέοντα μέταλλα ἤθελον ὀξειδωθῆ καὶ τὸ βᾶθρον ἀποσυντεθῆ ἔπειδὴ ὁμοῦς ἐθεωρεῖτο ἀδύνατος πᾶσα ἄλλη θεραπεία ἐνεκρίθη, μ' ὅλας τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ Μαρίνου, ἡ πρότασις τοῦ Φαλκονέτου. Ὁ Ἕλληνας μηχανικὸς δυσφορῶν ἐκίνησε πάντα λίθον πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ μελετωμένου, καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ἐντὸς μιᾶς λίμνης εὐρίσκετο ὀγκώδης μονόλιθος ὑπερβίωνων

κατὰ τὸ μέγεθος τὸ σχεδιασθὲν βᾶθρον καὶ ἀναγνωρίσας τοῦτον ὡς καταλληλότατον, πρότεινε τὴν μετακόμισίν του ἄλλ' ἡ πρότασις του δὲν ἔτυχεν αἰσίας ἀκροάσεως, καὶ διὰ τὸ ὀγκῶδες τοῦ γρανίτου, κεχωσμένου δεκαπέντε πόδας ἐντὸς τοῦ τελματώδους ἐδάφους, καὶ διὰ τὸ ἀπίστευτον τῆς μεταφορᾶς. Ὁ Φαλκονέτος ὁμοῦς θάρρῶν εἰς τὸν Μαρίνον παρώτρυνε τὴν Αἰκατερίνην νὰ ποιήσῃ τὴν ἀπόπειραν. Ὅθεν ἀνετέθη εἰς τὸν Ἕλληνα μηχανικὸν ἡ μετακόμισις τοῦ τεραστίου ἐκείνου ὄγκου. Ὁ Χαρβούρης κατασκευάσας ἰδίᾳ μηχανὰς κατῶρθωσε μετὰ πολλὰς δυσχερείας, ἧς ὑπερηνίκησεν ἀπίστευτος ἐπιμονή, νὰ ἐκχώσῃ καὶ μεταφέρῃ τὸν γρανίτην εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Πετροῦπόλεως, τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1769, πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τῆς παρασταθείσης εἰς τὸ θέαμα αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς καὶ θάμβος ἀδιήγητον τῶν συνεπιστημόνων. Ἐβδομήκοντα χιλιάδες ρουβλίων ἐδαπανήθησαν εἰς μεταφορὰν τοῦ τεραστίου ἐκείνου βράχου, ζυγίζοντας τρία ἑκατομμύρια λιτρῶν.

Ὁ Μαρίνος ἐφημίσθη διὰ τὸ τεράστιον τοῦτο κατόρθωμα καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, ἐπισύρας τὰ ἐγκώμια τῶν τότε σοφῶν. Ὁ διάσημος Ἱταλὸς Φραγκίσκος Μολίτζιας, διηγούμενος τὴν τολμηρὰν μηχανικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Ἕλληνος ἐπιλέγει: «Αἱ ὑπερνηκθῆσαι δυσκολίαι τιμῶσι τὸν ἀνθρώπινον νοῦν. Μόνη ἡ φύσις γεννᾷ ἕνα μηχανικὸν, καθὼς γεννᾷ ἕνα αὐτοκράτορα, ἕνα στρατηγόν, ἕνα φιλόσοφον.»¹

ΛΗΘΕΙΑΙ

Οὔτε παρὰ νεκροῦ ὀμιλίαν, οὔτε παρὰ φιλαργύρου χάριν δεῖ ἐπιζητεῖν.

Γλῶσσα βλάσφημος^{*} διανοίας κακῆς ἔλεγχος.

Ἡ χάρις, ὅσπερ ἡ σελήνη, ὅταν τελεία γένηται, τότε καλὴ φαίνεται. (Πλούταρχος).

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Εἰς τὰ μεταξωτὰ ἢ ἐξ ἐρίου ὑφάσματα ἀναγνωρίζονται αἱ ἴνες τοῦ βάλμβακος ὁπότεν ἐμβαπτισθῶσι ταῦτα εἰς ἀραιὰν διάλυσιν χρωμικοῦ ὀξέος ὃ μὲν βάλμβαξ μένει λευκός, αἱ δὲ λοιπαὶ ἴνες γίνονται κίτριαι.

1. Ὁ Μαρίνος Χαρβούρης, ἀδελφὸς τοῦ πάππου τοῦ ἐν Ἀθήναις διαμένοντος ἀξιοτίμου κ. Λεωνίδα Χαρβούρη, συμβούλου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐγεννήθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ III' αἰῶνος ἐν Ἀργιστολίῳ. Ἐσπούδαsen ἐν Ἰταλίᾳ φυσικομαθηματικὰς ἐπιστήμας καὶ ἀκολούθως μετέβη εἰς Ρωσίαν, τῇ συνδρομῇ δὲ τοῦ τὰ μέγιστα τότε ἰσχυόντος Ἑπτανησίου στρατηγοῦ Μελισσηνοῦ καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ εὐφυίας, ἐπέτυχεν ἐντὸς μικροῦ ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τὰς μεγαλύτερας θέσεις, λαθὼν παρὰ τῆς γενναίουφρονος Αἰκατερίνης τὸν βελτῆρον ἀντισυνταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ. Βιογραφίαν τοῦ ἐπιφανοῦς τούτου Ἕλληνος καὶ τῶν ἀξίων αὐτοῦ ἀδελφῶν Ἰωάννου Βαπτιστοῦ καὶ Μάρκου θὰ δημοσιεύσῃ προσεχῶς ἡ Ἐστία. Σ. τ. Α.